

Uhanalaisten lajien turvaaminen metsätaloudessa -hankkeessa 2007-2010 laadittu metsälajilista

IUCN-luokka, elinympäristöt ja uhkatekijät päivitetty vuoden 2010 uhanalaisuusarvioinnin mukaisiksi

Taulukossa käytettyjen lyhenteiden selitykset

IUCN-luokat

RE = hävinneet

CR = äärimmäisen uhanalaiset

EN = erittäin uhanalaiset

VU = vaarantuneet

NT = silmälläpidettävät

LC = elinvoimaiset

Lisämerkinnät

* = Mahdollisesti hävinnyt laji

Elinympäristöt

M = **Metsät**

Mk = kangasmetsät (tarkemmin iälleen määrittelemättömät)

Mkk = --kuivahkot ja sitä karummat kankaat

Mkt = --tuoreet ja lehtomaiset kankaat

MI = lehtometsät (tarkemmin iälleen määrittelemättömät, voivat olla myös kuusivaltaisia)

Mlt = --tuoreet ja kuivat lehdot

Mlk = --kosteat lehdot

Mt = tunturikoivikot (sisältää myös lehdot)

Metsäelinympäristöä tarkentavat lisämerkinnät:

v = vanhat metsät (myös runsaasti lahpuuta sisältävät nuoremmat metsät)

h = harjumetsät, myös puoliavoimet

p = metsäpaloalueet ja muut luontaisen sukcession alkuvaiheen metsät

S = **Suot**

Sl = letots

Sla = --avoletot (sis. lettonevat)

Slr = --lettorämeet

Slk = --lettokorvet

Sn = nevat

Snk = --karut nevat (ombro- ja oligotrofiset)

Snr = --rehevät nevat (mesotrofiset)

Sr = rämeet

Srk	= --karut rämeet (ombro- ja oligotrofiset)
Srr	= --rehevät rämeet (mesotrofiset)
Sk	= korvet
Skk	= --karut korvet (oligotrofiset)
Skr	= --rehevät korvet (eutrofiset ja mesotrofiset)

Tarkentavia lisämerkintöjä v ja p (ks. metsät) voidaan käyttää myös puustoisten soiden yhteydessä silloin kun puusto on vanhaa tai palon vaurioittamaa.

V	= Vedet
Vi	= Itämeri
Vs	= järvet ja lammet
Vsk	= --karut järvet ja lammet
Vsr	= --rehevät järvet ja lammet
Va	= lampareet ja allikot (myös rimmet)
Vj	= joet
Vp	= purot
Vk	= kosket
VI	= lähteiköt

Purot, kosket ja lähteiköt käsittävät myös välittömän rantavyöhykkeen.

R	= Rannat
Ri	= Itämeren rannat
Rim	= --rantametsät ja tulvametsät
Rih	= --hietikkorannat
Rin	= --niitty- ja luhtarannat
Rik	= --kalliorannat
Ris	= --sora-, somerikko- ja kivikkorannat
Rit	= --avoimet tulvarannat (liejukot ym.)
Rj	= järven- ja joenrannat
Rjm	= --rantametsät ja tulvametsät
Rjh	= --hietikkorannat
Rjn	= --niitty- ja luhtarannat
Rjk	= --kalliorannat
Rjs	= --sora-, somerikko- ja kivikkorannat
Rjt	= --avoimet tulvarannat

Elinympäristöjä Rim ja Rjm ei käytetä ranta- ja tulvametsissä esiintyville metsälajeille ellei esiintyminen ole sidoksissa rantoihin tai tulvan vaikutukseen.

K	= Kalliot (myös siirtolohkareet)
Kk	= kalkkikalliot ja -louhokset, myös paljas kalkkimaa
Ks	= serpentiinikalliot ja -maa
Kr	= kalliorotkot, rotkolaaksot ja kurut
Kl	= luolat ja halkeamat
Km	= muut kalliot

Kallioelinympäristöä tarkentavat lisämerkinnät joita voidaan käyttää kaikkien edellä lueteltujen elinympäristötyyppien yhteydessä.

pa = paahteinen
va = varjoinen

T = **Tunturipaljakat** (puurajan yläpuoliset alueet, ei kuitenkaan kalkkikalliot ja paljas kalkkimaa)
Tk = tunturikankaat
Tl = tunturikalliot, -louhikot ja -kivikot
Tn = tunturiniityt
Ts = tunturikosteikot (suot, rannat, lumimaat)

I = **Perinneympäristöt ja muut ihmisen muuttamat ympäristöt**
In = kuivat niityt ja kedot
It = tuoreet niityt
Ih = hakamaat ja lehdesniityt
Ik = kosteat niityt, ojanpientareet
Io = ojat ja muut kaivannot
Iv = viljelymaat
Ip = puistot, pihamaat ja puutarhat
Ij = ruderaattialueet, tienvieret ja ratapenkereet
Ir = rakennukset (ja rakenteet)

Tarkentavia lisämerkintöjä v ja p (ks. metsät) voidaan käyttää myös puustoisten perinneympäristöjen yhteydessä silloin kun puusto on vanhaa tai palon vaurioittamaa./

? = elinympäristö tuntematon/habitat unknown

Uhkatekijät

P = **pyynti**: metsästys, kalastus ja laitton tappaminen, myös esimerkiksi muiden eläinten jääminen kalanpyydyksiin
Ke = **keräily** ja poiminta, myös siirto puutarhaan
H = **häirintä** ja liikenne
Ku = **kuluminen**: maa- ja kallioperän kuluminen, esimerkiksi tallaamisen, maastoajon, kalliokiipeilyn tai ylilaidunnuksen vuoksi
R = **rakentaminen** (maalla): asutukseen, elinkeinoihin, liikenteeseen ja virkistyskäyttöön liittyvä rakentaminen tierakentaminen, rakentamiseen liittyvät maansiirrot ja läjitykset
Ks = **kaivannaistoiminta**: maa-aineksen ja kalliokiviaineksen otto, kaivostoiminta
Pm = **peltomaiden muutokset**: salaojitus, viljelytapojen muutokset, karjanhoidon muutokset (ei laidunten sulkeutuminen), koneiden käyttö ja viljeltävien lajien vaihdot (ei torjunta-aineet)
Pr = **pellonraivaus**: metsien, soiden ja niittyjen muuttaminen pelloiksi/
N = **avoimien alueiden sulkeutuminen**: mm. niitty- ja hakamaiden sekä metsälaidunten sulkeutuminen laidunnuksen ja niiton loputtua, sorakuoppien ja muiden avointen kenttien metsittäminen ja umpeenkasvu
M = **metsien uudistamis- ja hoitotoimet**: toimet, jotka eivät sisälly seuraaviin uhkatekijöihin, esim. maaperän muokkaus.
Mp = **metsien puulajisuhteiden muutokset**: mm. lehtipuiden väheneminen ja lehtojen kuusettuminen
Mv = **vanhojen metsien ja kookkaiden puiden väheneminen**

- Mk = **kuloalueiden** ja muiden luontaisen sukcession alkuvaiheiden väheneminen
- Ml = **lahopuun väheneminen**: lahoavan puuaineksen, kuolleiden tai kuolevien puiden sekä oksien, laho- ja kolopuiden väheneminen
- O = **ojitus ja turpeenotto** (ei purojen perkaukset): myös kunnostusojitus ja aikaisemmin tehdyn ojituksen myöhemmät vaikutukset
- Vr = **vesirakentaminen**: voimalaitokset, saha- ja myllypadot, vesien säännöstely, ruoppaukset ja perkaukset (myös purojen), rantavyöhykkeen rakenteellinen muuttaminen (esim. pengerrykset), järvien laskut, tekoaltaiden rakentaminen, pohjaveden otto ja lähteiden hyödyntäminen, mm. pohjaveden pinnan laskun aiheuttamat muutokset
- Kh = **kemialliset haittavaikutukset**: ympäristömyrkyt, torjunta-aineet, ilman ja vesien saasteet, öljyvahingot sekä rehevöittävä laskeuma
- I = **ilmastonmuutos**: ennustettu ilmaston lämpeneminen, sademäärien lisääntyminen ja äärimmäisten sääilmiöiden yleistymisen seuraavien 20–30 vuoden aikana (käytetään vain, kun on erityisiä perusteita ko. lajiin kohdistuville vaikutuksille)
- S = **satunnaistekijät**: satunnaistekijöiden aiheuttama uhka kun kanta tai esiintymisalue on hyvin pieni, myös lyhytaikaiset ilmastonmuutokset
- Kil = **kilpailu**: muiden lajien aiheuttama kilpailu
- Ris = **risteytyminen**: muiden lajien aiheuttama risteytyminen
- Kv = **suuret kannan vaihtelut**
- U = **muutokset Suomen ulkopuolella**: esim. elinympäristöjen muutokset lintujen talvehtimisalueilla tai muuton aikaisilla levähdysalueilla, ulkomailla tapahtuva pyynti/metsästys
- Vie = **vieraiden lajien** aiheuttamat uhat (kilpailu, risteytyminen, taudit, ekosysteemimuutokset)
- Muu = **muu tunnettu syy**: määriteltyihin uhkatekijöihin sisältymätön tunnettu syy, tarkennetaan työdokumentoinnissa
- ? = **syy tuntematon**